

Muriel Barbery

Esriptora, publica 'Una rosa sola'

Després de capbussar-se en la fantasia èpica en les seves dues últimes novel·les, Muriel Barbery torna a la realitat. Ho fa amb una història poètica sobre una dona que s'instal·la al Japó per la mort del pare i allà viu una aventura de superació i resiliència

BOYAN TOPALOFF / SEIX BARRAL

“La solitud no ha estat mai tan gran com ara”

◆◆◆◆ Núria Juanico Llumà

L'escriptora francesa Muriel Barbery (Casablanca, 1969) està enamorada de la singularitat i la bellesa del Japó. Després de triomfar amb *L'elegància de l'erició* (2007) i de provar la fantasia èpica amb *La vida dels elfs* (2015) i *Un país estrany* (2019), Barbery torna a la realitat amb una història sobre els orígens i el dol situada al país nipó. *Una rosa sola* (Edicions 62 / Seix Barral) segueix la Rose, una dona que ha de viatjar a Kyoto arran de la mort del seu pare, a qui no ha conegut mai. La identitat, la família i la necessitat d'acceptar-se a ella mateixa guiaran la seva aventura pels paratges florals i poètics del Japó.

El Japó és un escenari recurrent a les seves novel·les, però aquí pren tot el protagonisme i es converteix en un personatge més del llibre. Per què li interessa tant?
És un passió antiga. Fa dècades que

m'interessa aquest país estrany. Fins i tot abans de visitar-lo ja em fascinaven el seu cinema, l'estètica i la gastronomia. El 2006 hi vaig anar per primer cop i me'n vaig enamorar de totes totes. Hi he viscut dos anys, tot i que no crec que pugui dir que el conec gaire bé, perquè no parlo japonès. Però des del primer moment el Japó i Kyoto em van produir una meravella intensa. Quan hi soc sempre tinc una sensació de descoberta.

Un dels personatges diu que és un país “on es pateix molt però sense adonar-se'n”. Per què?

Ho diu el personatge d'una dona anglesa que sembla que coneix bé el país. Sempre he tingut la sensació que el Japó, per la seva geografia, està sotmès a una adversitat molt gran. Els seus habitants tenen una gran resiliència amb els tifons, un clima difícil, els terratrèmols. Jo, que soc francesa, visc en un país

“LA FICCIÓ ET PERMET ENTENDRE SENSE EXPLICAR, I AIXÒ ÉS EL MÉS INTERESSANT”

molt fàcil, ric, amb un clima de somni. Em fascina la manera com viuen els japonesos en aquell arxipèlag perdut enmig de mars hostils. I des de fora la seva cultura és molt formal, molt codificada, dura.

El patiment és el gran tema de la novel·la. L'experimenta una dona francesa que viatja a Kyoto després de la mort del seu pare.

Ara m'adono que els meus llibres sempre són diferents però que els temes són els mateixos: l'amor, la bellesa, la naturalesa, la solitud, el patiment. M'agrada experimentar amb una forma literària completament diferent per explorar les mateixes qüestions des d'una perspectiva o un angle nous. És com si passés el temps esculpint la mateixa pedra però descobrint-hi noves facetes. Una de les coses més satisfactòries de l'escriptura és tenir la sensació de construir a poc a poc al-

guna cosa que avança cap a una concisió més gran, més depurada.

¿Escriure la novel·la li ha canviat la manera de percebre totes aquestes qüestions?

Escriure una novel·la et permet arribar a una comprensió nova. Però és molt difícil d'expressar. La ficció et permet entendre sense explicar, i això és el més interessant. Per això vaig abandonar la filosofia. En aquesta novel·la tinc la sensació d'haver sabut copsar els moments en què l'existència bascula. La soledat es transforma en capacitat per compartir, alguna cosa trasbalsadora succeix en una vida.

La solitud acompanya la Rose al llarg de la seva estada al Japó. Malgrat que al llibre no hi apareix el coronavirus, la pandèmia ha fet més evident la solitud de les persones en l'últim any. Quina és la seva idea de solitud?

A totes les meves novel·les hi ha personatges solitaris que pateixen per això. Hi ha dos tipus de solitud: la forçada, que no desitges però tens, i la que busques. És important saber estar sol, perquè és la condició *sine qua non* per estar amb altres. La nostra vida ha de cultivar una solitud enriquidora per després compartir la vida amb altra gent. En un món en què estem hiperconnectats i on ho consumim tot, la solitud no ha estat mai tan gran com ara.

Al llibre la Rose diu: “No em fa por el fracàs, em fa por l'èxit”. Vostè va triomfar amb *L'elegància de l'erició*, que es va convertir en una *best-seller* i la va propulsar a primera línia del panorama literari mundial. ¿Amb el pas dels anys lamenta alguna cosa d'aquell èxit?

No lamento absolutament res. Va ser una experiència extraordinària i al·lucinant, m'hauria de faltar un bull per queixar-me. Va canviar la meua vida. Ara puc dedicar-me a escriure a temps complet sense limitacions materials. Des d'un punt de vista mediàtic no estava preparada quan va passar, i va ser difícil de gestionar. Però amb el temps n'he après.

Després d'assolir un cim com aquell, ¿les properes novel·les són més difícils d'escriure?

Són difícils, però no per aquest motiu. El meu objectiu mai ha estat ser una autora comercial. Hi ha llibres que es venen més i d'altres que menys. El que ha estat difícil és que entre llibre i llibre sempre he tingut la inquietud de progressar. Cada vegada em pregunto si sabré explorar nous territoris. Saber que et llegiran reforça aquest problema. No és l'èxit com a tal sinó el fet de ser llegida i no voler decebre'm ni a mi mateixa ni als altres. ◆